

## IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabržini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.)

**OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE** v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zabvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Platljivo in tožljivo v Trstu.

# EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

## NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilno vana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20. Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELFON št. 11-57

## BRZOJAVNE VESTI.

### Zdravstveno stanje papeža.

RIM 14. Papež je danes zjutraj ustal in je nekoliko ur predsedel v naslonjaču. Mrzlica je od včeraj izginila. Splošno stanje papeža se zamore smatrati kakor zelo povoljno. Zdravniki so ugotovili stalno boljšanje.

### Zrakoplovstvo.

POŽUN 14. Ob 9.30 predpoludne se je pojavil zrakoplov „Parseval“, v katerem so bili en nadporočnik, en poročnik in trije podčastniki, nad mestom in se je spustil na tla na vojaškem vežbališču. Ko so bili zrakoplovci na tleh, so izpustili na svobodo šest pisemskih golobov. Ob 10. uri se je zrakoplov zopet dvignil in odletel v smeri proti Fišamendu.

### Štrajkovski nemiri na Angleškem.

LIVERPOOL 15. Včeraj popoldne in zvečer je nastalo tukaj več požarov. Izlasti se je razširil požar v družbinem poslopu paroplovne zveze. Skladišča, ki se nahajajo v tem poslopu, je sodrga oplenila. Sodi se, da je bilo zažgano.

LIVERPOOL 15. Štrajkovski odbor je proglasil generalni štrajk za vse transportne delavce vseh železniških uslužbenec.

LONDON 15. Ko so včeraj zopet izbruhili nemiri v Liverpoolu, so morali policisti na pomoč vojaštvo. Kakor poročajo, so vojniki streljali.

LONDON 15. Potrjuje se, da so čete v Liverpoolu streljale na množico. Uporniki so skušali razdejati in opleniti privatna poslopja. Poskrili so se na dvoriščih hiš, metali na vojaške steklenice in jih mnogo ranili. — Na o so vojniki večkrat ustrelili in so prodirali proti napadalcem z nasajenim bajonetom. Ni še znano, koliko jih je bilo ranjenih. 66 oseb je bilo aretiranih. Govori se, da niso uporniki pripadali k štrajkovcem.

LONDON 15. — Položaj v londonskih dokih je še malo spremenjen. Malo nadeja, da se v bližnjih dneh prične zopet z delom v vsem obsegu. Štrajk v Glasgowu je povsem izpodletel.

LIVERPOOL 15. Nemire v minoli noči so izključno izzvali dvomljivi elementi najrazvpitejših mestnih delov. Nemiri so pričeli s tem, da je bil aretiran neki mož, ki je razžalil neko žensko. Moža so hoteli njegovi prijatelji osvoboditi, nakar je hotela sodrga pleniti in razdevati privatne hiše. Ko je bilo pozvano vojaštvo in je isto nastopilo z nasajenimi bajonetami je bilo oddanih več strelav. Okolu 2. ure ponoči je bil mir zopet vzpostavljen. Dva vojska sta bila težko ranjena, mnogo redarjev in mnogo nemirnežev pa lahko poškodovanih.

### Vročina v Nemčiji.

BEROLIN 15. V Berolinu in po ostali Nemčiji je včeraj pritiskala zopet neznosna vročina. Toploter je kazal v Berolinu v senci 34 stopinj. V Berolinu je včeraj mnogo oseb zadela solnčarica. Nekatere osebe so nagloma umrle na ulici.

### Kolera v Turčiji.

CARIGRAD 15. Mestne oblasti so priobčile, da je v zadnjih 24 urah obolelo v vsem mestu 114 oseb, od teh jih je umrlo 51. Vsled odredb oblasti, pojema epide-

mija v mestnem delu Hasköj. Nasproti se pa kolera razširja v evropskem mestu Bukjuckera, ki leži ob Bosporu in kjer se je pripetilo okolu 20 slučajev. Med temi je obolela tudi ena oseba v poletni rezidenci ruskega poslanstva.

CARIGRAD 15. Na otoku Kamaran v Rdečem morju, kjer se nahaja lazaret za romarje, je dne 12. t. m. umrlo za kolero 29 vojakov zdravstvenega kordona.

CARIGRAD 15. Glasom oficijelnega poročila je v zadnjih 24 urah obolelo na kolero 65 oseb, od teh jih je umrlo 24. Najbolj prizadeti so mestni deli Hasköj, Balat, Kasinpaša, Skutari. Vlada je dovolila za pobijanje epidemije 30.000 funtov.

SOLUN 15. Tukaj se je pripetil med vojniki en nov slučaj kolere, v ostali Albaniji je umrlo 63 oseb.

Dunaj 15. Železniško ministerstvo je pozvalo državna ravnateljstva železnic, uprave privatnih železnic, naj strogo pazijo, da bodo prostori na železniških restavracijah snažni ter naj po kontrolnih organih in železniških zdravstvenih vedno strogo nadzorujejo restavracijski obrat na železnicah. Posebno naj skrbijo, da bodo jedila, ki se jih prodaja zavarovana pred onesnaženjem. Slične odredbe so ukrenjene glede restavracijskega obrata v jedilnih vagonih.

New-York 14. Na progi Chicago-New-York je blizu Fort Wayne v Pensilvaniji skočil s tira vlak. Štiri osebe so bile ubite, trideset pa ranjenh, od teh šest smrtno.

Davos 14. Ruskega ministra Sasonova so operirali na prsih. Operacija se je posrečila.

Rotterdam 14. Strojvoje in kurjači vseh parnikov-remorkerjev so pričeli danes štrajkati, da bi dosegli povišanje plače. V pristanišču je promet precej oviran.

Berolin 14. Berolinski „Reichsanzeiger“ je priobčil v svoji današnji številki razglas da se mora do nadaljnj odredbe zdravniško preiskati vse ladije in potnike, ki pridejo iz tržaške luke v nemška pristanišča.

## Sokolski zlet v Zagrebu.

Zagreb, 14. avg.

Tisoče tujcev se je te dni zbralo od vseh strani v hrvatski prestolnici. Povsodi se je opazalo, vidilo in čutilo velikomestno življenje. Od jutra do večera in skozi cele noči je vladal težni povsod hrup, nervozno hitenje in gnetenje, kakor da bi bil nankrat nastal premajhen prostor, na katerem stoji mesto. Od sobote naprej nudi Zagreb bujno in pestro sliko, kakoršne še ni vidil. Nepozaben utis napravljajo slikoviti sokolski kroji, katere se srečuje na vsakem koraku. V notranjem mestu in na poti proti sokolskemu slavnostnemu prostoru je bila v soboto in nedeljo tu pa tam tako gneča, da je pravo čudo, ker se ni dogodila nikaka nesreča. Ni se zgodila nikaka neprimičnost, nikaka nesreča, ker je občinstvo samo vzdržavalo izborni disciplino in je tudi redarstvo v smislu dobljenih navodil postopalo taktno in previdno.

### Na predvečer.

Soboto popoldne, pa do pozno v noč se je neprestano vršilo sprejemanje gostov, ki so prihajali z vsemi vlaki. Sprejeti so

da ji je lice temno gorelo in se oko bleščalo z grozečim plamenom, „da na tem prostoru, v sredini mojih seidov govoriš take besede k meni, ki sem gospa padišaha, katerega eden edini migljaj more uničiti pol sveta. On pa ni gospod mojemu bratu, marveč mu je samo zaščitnik, da zamore on brez skrbi pred prevzetnostjo svojih vojvod vladati nad slavno Srbijo.“

Oko Kosancića je vprašujoč, skoro s začudenjem običalo na gospe: „Če te ne bi videl, po besedah bi te ne poznal, gospa sultanova,“ je rekel potem, „ono Milevo, hčer Lazarja, katerega srcu si bila najljubša, ki si v objemu mojega pobratima neštokrat prisegala, da bo tvoja ljubezen do njega, do vere in do svete domovine trajala še čez grob.“

Mileva je povesila glavo in Kosancić je — ne brigajoč se za to — nadaljeval svoja očitanja: „Toda seveda, tudi ti si samo ženska, ki radi bleščeče igrače pozabljaš na ljubezen mladosti, ki baje kakor angeljski poljub pretresa srce in dušo devojke; pravim baje, ker sem se čuval, običati v teh zapeljivih okovih, ki tudi najmočnejemu možu jemljejo samostojnost in ga mečejo gorju v objem! V objemu Bajazeta, v razkošju harema, pri njegovih kratkočasnih si ti kmalu pozabila na Milana, ki je stal v prvih vrstah junakov Srbije, vreden, da postane carski zet.“

Pri teh spominih so se prsa gospe mo-

bili vsi z navdušenjem. Posebno so bili predmet burnih ovacij Čehi, Bolgari in Srbi. Gostom so bile trošene na pot cvetlice, pozdravljale se jih je z robci in metanjem poljubov. Posebno občudovanje je vzbujala uzorna sokolska disciplina. — Vse je šlo gladko in sprejemanje se je vršilo v najlepšem redu. Prišlo je okoli 1400 Čehov, 500 Bolgarov, čez 1000 Srbov, preko 2500 Hrvatov, 600 Slovencev, in nekaj stotin Poljakov, Rusinov in Slovakov. Vseh sokolov je dospelo preko 7000. Mesto je slavnostno okičeno. Skoro vse hiše so okrašene z narodnimi trobojnicami. Mnogo oken in balkonov je posebno bogato okrašenih. Iz javnih lokalov done sokolom povsodi nasproti „Zdravo“ kliči in dobrodošlice. Celega občinstva se je polastilo praznično razpoloženje in izredno veselje. Celi Zagreb je bil minula dva dni na nogah. Po gostilnah in kavarnah se je bilo treba tepsti za prostor. Stanovanj pa sploh ni bilo za dobiti. Od vseh vogalov in iz vseh koncev mesta so doneli nasproti glasovi godbe. Ulice so bile celo noč polne.

### Slavnostni spreved.

Vrhunec slavnosti je tvoril pač slavnostni spreved, katerega so se udeležila sokolska društva vseh slovanskih narodov. Z godbami na čelu so pozamezni oddelki korakali na zbirališče. Občinstvo je na cestah in oknih, ki so bila s pregrinjali in cvetjem bogato okičena, čakalo na spreved. Spreved je otvoril oddelek jezdecav hrvatskega „Sokola“, kateremu je sledila domobranska godba. Na čelu spreveda so stopali zastavonosci. — Zastave so nudili v svoji pestrosti fascinujoč utis. Sredi palpalajočih zastav je stopal starosta „Hrvatske sokolske zveze“, a za oddekom zastav zastopniki vnanjih sokolskih društev, kateremu je sledilo zastopstvo hrvatske sokolske župe „Tomislav“ v Chikagu. Potem so sledili zastopniki časopisja in na to v nepregledni vrsti Bolgari, Čehi, Poljaki, Rusi, Slovenci, Srbi in konečno Hrvati iz Bosne in Hercegovine, Dalmacije in Hrvatsko-Slavonije. V sprevedu je bilo razdeljenih več godb, med temi popolni godbi Belgarov in Srbov.

Spreved skozi mesto je bil pravi triumfalni spreved. V vseh ulicah je občinstvo tvorilo gost špalir. Iz oken in balkonov je padal na Sokole dež cvetlic. Občinstvo, ki je tvorilo na vsej poti gost špalir, je na vse možne načine častilo Sokole, jih pozdraljalo, ter še ni znalo, kako naj bi jim dokazovalo svoje simpatije. Vsak oddelek je bil sprejet z novimi ovacijami in bilo bi težko reči, kedaj je vihar navdušenja dosegel svoj vrhunec.

Na balkonu neke hiše v Illici je v družbi kornega poveljnika podmaršala Rado Grbe bila tudi soproga bana Tomašića, ki je ves čas spreveda sipala cvetlice na ulico. Spreved se je pomikal do Gledališkega trga, ki je bil krasno odičen. Na terasi gledališča so bili zbrani župan Holjac na čelu mestnih svetovalcev in častni gostje, med temi zastopniki mesta Beligrada in Prage.

Ko se je silna sokolska armada razgrnila po širnem Gledališkem trgu, se je nudil gledalcu nepopisljiv utis. Bil je to res krasen prizor, ki mora ostati vsakomur, ki ga je videl v neizbrisnem spominu. Le oni,

gočno vzvalovila in globok vzdih je vel čez njene ustnice; v solzah roso oko se je na pol obrnilo na grajatelja, ki je, vtopljen v svoj govor, nadaljeval:

„Lepota in hrklost so delež ženske, nevarni darili za njo, še bolj nevarni za moža; lepota ga napravljaj svojim sužnjem in hrklost ga meče prej ali slej v gorje in pokoro. Ženska, tvoja sestra, je zapeljala Brankovića, prej slavnega vojvodo, da je izdal svojega Boga, svojega carja in svojo domovino, da bo proklinjan, dokler bo še edini Srb med živimi; in ti, gospa sultanova, si radi takih igrač, — pokazal je na turško družino, ki se je v nevarnih igrah pojala po planjavi — „pozabila moža, ki je prve občutke tvojega srca privel do cvetja, kakor spomladni dihi razvija popek rože; za prazno slavo, biti mati Bajazetovih otrok, imenovati se njegova žena, prva med njegovimi sužnji in robkinjami, si pozabila na bivšo slavo svojih očetov in svoje domovine, pozabila si na vero.“

„Vojvoda!“ — pretrgala mu je Mileva hitro govor, „dokler se tvoja očitanja dotikajo samo mene, jih pozabljam radi spomina na blažene dobe, minole dobe, v katerih mi je bilo dovoljeno poslušati mili šepet tvojega pobratima; toda, kadar govoriš o Bajazetu, ne pozabljaš, da je nevarno dražiti leva v njegovem lastnem brlogu. Jaz sem postala njegova žena proti svoji volji, bila sem mu izročena v roke, da ne bi

ki je videl tu zbrane zastopnike vseh slovanskih narodov, prešinjene ene in iste ideje, si more napraviti sodbo o moči sokolske ideje. — Tu se je videlo, kaj je sokolstvo za slovanstvo, tu se je videlo, kako moč ima slovanstvo v svoji sokolski armadi.

Potem ko so pevci vseh zagrebških pevskih društev zapeli „Lepo našo domovino“ je predsednik „Hrvatske sokolske zveze“ izrekel glavnemu mestu Zagrebu pozdrav Sokolstva in zahvalo za iskreni sprejem. Današnje slavje dokazuje, da veže vse Slovane vez bratske ljubavi. Da dokažejo vseslovansko solidarnost, so Sokoli iz vseh krajev prihiteli v Zagreb. — Udanost in zvestoba do sokolskega prapora, to je ideal, ki je utelesen v sokolstvu. V prenešenem smislu znači zvestoba do prapora edinstvo vseh Slovanov. Sokol je društvo, ki je dostopno vsakomur, najsi bo reven ali bogat, ker ideja sokolstva je demokratična, ima za podlago prostovoljno disciplino. Zato združuje sokolstvo v sebi tako veliko, nepremagljivo moč.

Ko je dr. Car zaključil svoj govor z nado na svobodno in zedinjeno Hrvatsko, je zašumelo odobravanja, a iz balkona gledališča, na katerem je poleg dostojanstvenikov bil zbran cvet zagrebških dam, se je usul dež cvetlic. — Župan Holjac je v svojem odgovoru rekel, da so se v ponos matere Slavije našli pri krasnem slavlju združeni zastopniki vseh narodov. Govornik je slavil sokolsko idejo, ter izrekel nado, da ne ostane le pri praznih besedah, temveč da doživimo v bratskem edinstvu in harmoniji dan ujedinjene in svobodne Hrvatske.

Besedam župana Holjaca so sledili pravi orkani navdušenja.

Potem ko so pevci zapeli še „Hej Slovani“, so posamezne sokolske skupine odkorakale po najkrajših cestah v svoja stanovanja.

### Banket „Hrvatske sokolske zveze“.

Ob eni popoldne v nedeljo se je vršil banket, katerega je „Hrvatska sokolska zveza“ priredila na čast gostom.

Na banketu je govoril med drugimi tudi podpredsednik zveze francoskih telovadnih društev, gospod Lachand, ter je izrazil simpatije francoskih telovadcev za Sokola. Sokol naj Slovane ojača ter uči živeti za svobodo, naj približuje Slované in Francoze, da bodo sodelovali na delu pobratimstva vseh narodov pod egido kulture in svobode. G. Lachand je izročil predsedniku „Hrv. sok. zveze“ krasno vazo, delo francoske umetnosti. Govorila sta dalje gosp. Gižjecki (Petrograd) imenom ruske in gosp. Šmitt imenom poljske sokolske zveze.

Dalje so govorili Čeh dr. Šajner, Rusin dr. Frilowski in dr. Boherski, Slovak Hodža, Bolgar Antunov, ki je aludirao na geslo srbskega Sokola: „Samo sloga Srbina spasava“ in ki je bil posebno dobro akclamovan.

Predsednik „Slovenske sokolske zveze“ dr. Oražen je napil hrvatsko-slovenskemu edinstvu. — Načelnik „Dušana Silnega“ iz Srbije gosp. Jovanović je v navdušenih besedah opisoval sprejem Srbov na celem potu od Zemuna do Zagreba. Srbi so tu videli svoje brate, od katerih jih ločuje le

Branković užival sadu svoje izdaje, toda častim in ljubim ga sedaj radi njegove velikodušnosti, ki mi dovoljuje, častiti svojega Boga po zakonih svojih očetov, ki radi ljubni do mene ne bi hotela potepati Srbije v prah. Radi tega ne trpim nikakega sramotenja niti njegovega imena, niti njegovega dostojanstva. To si zapomni, vojvodo, če nočeš biti na migljaj moje roke vničen.“

„In kdo bi me mogel vničiti? Le-ti tukaj?“ je pokazal Kosancić s porogljivim smehom na njene seide. „Pojdi, pojdi! neštokrat sem jih videl bežati pred mojim in Milanovim bojnim krikom, kadar so se predrznili, zasledovati orle Balkana v njih gnezdihi. Vprašaj zato tvojega moža, onega Bajazeta, kolikokrat so ga novice o naših dejanjih izrgale iz topih razkošij njegovega harema; vprašaj ga, zakaj je radostno zavriskal, ko sem se jaz s svojimi junaki prijavil k njegovi službi. — Toda počakaj!“ — je prekinil naenkrat svoj govor — „ali vidiš tam-le, kako se tvoji seidi zaman trudijo zbiti rožo s puščice, izstreljene v zrak?“ — kazal je pred-se, in se je, pognavši konja v dir, podil naprej. Bisurmanski seidi so v svoji srboritosti nasadili rožo na puščico, in streljajoč puščico z rožo v zrak, so skušali, ali se kateremu posreči, sklatiti rožo v njenem poletu s puščice, da jo prinese svoji zapovednici, kakor dar svoje umetnosti, in da sprejme potem v dar njeni redki, pohvalni nasmeh. (Pride še).

## PODLISTEK.

### Jug.

Historičen roman. Pisal Prokop Chochołoušek Poslovenil H. V.

„No, fante!“ je dejal pohvalno strogi ukorodajalec, ki ni slišal Manuelovih besed, „še more zavreti tvoja kri, še bi bil iz tebe lahko mož, če bi te imel mož, in ne ženska, pod nadzorstvom.“

„Vojvoda Kosancić!“ je dejala gospa nejevoljno, ponosno dvignivši glavo, „ti pozabljaš, da ne govoriš več s hčerjo Lazarjevo, katerega ste, carja svojega, v svoji prevzetnosti smatrali za prvega med sebi enakimi, ampak s ženo Bajazeta, sultana in gospoda vašega!“

Kosancić je zasramovaje pljunil pred-se: „Koliko se jaz brigam za njegovo vladarstvo nad nami. On gospodari nad teboj, nad tvojim bratom in nad vsemi, katerim je milejša udobnost v sramoti, nego težavna, toda slavn neodvisnost. Tvoj oče bi ne bil nikoli vpognil tilnika pod jarem pogana! In brez izdajstva Brankovića, tega moža tvoje sestre, bi se nikoli ne ponašal prokleti bisurman z vlado nad pravoslavnim kristijanom.“

„Mnogo se zanašaj na mojo prizanesljivost, je govorila gospa tako nejevoljno,



ime. Hrvatje in Srbi so otroci ene matere, ki so bili le zbog tujega dela ločeni. Podaril je kakor dar dragoceno preprogo s srbskim grbom, delo srbske narodne obrti. Ta preproga naj diči Vaš dom, tako je zaključil g. Jovanović in ko vstopite ga občudujte, ker je toliko Vaše, kolikor naše delo.

Vihar odobravanja se po tem govoru kar ni hotel poleči.

#### Javna telovadba.

Javne telovadbe se je vdeležilo 25 do 30 tisoč oseb. Tribune so bile gosto zasedene. Pri prostih vajah je telovadilo 2700 Sokolov. Slovenski Sokoli so želi za svoje telovadne vaje posebno odobravanje.

**ZAGREB 14.** Gostje so si včeraj popoldne ogledali mesto. Členi centralne zveze slovanskih sokolskih društev so se sestali na sejo, da razpravljajo o skupnih stvareh. Ob 9. uri so zagrebške dame priredile v umetniškem paviljonu rout, ki je bil zelo animiran.

**ZAGREB 15.** Sokolski zlet je bil danes zaključen. Na slavnostnem banketu se je župan Holjac prisrčno poslovil od došlih gostov. Popoludanska druga javna telovadba je zaključila oficijelni program. Na poslovilni slavnosti je občinstvo prirejalo ovacije izlasti bolgarskim Sokolom. Jutri priredijo gostje izlete v okolico, potem odpotujejo v Dalmacijo in Bosno. Prihodnji vse-slovanski zlet se bo vršil v Pragi.

### Letalne prireditve.

Hvaležnim srcem se bomo še dolgo spominjali teh prireditev. Saj je največji del občinstva, ki je prihajalo na letališče, prvič v življenju videlo letčega človeka. Taki prvi utisi pa so neizbrisljivi. Videli smo mnogo, mnogo več nego smo pričakovali; poleti Fischerja in Manissera so izvalili tudi največjemu blazirancu vsiklik občudovanja. — Prvi letalni teden je našel jako naklonjenost in bi se bil razvil še mnogo sijajneje, ko bi mu bila tudi železniška uprava tako naklonjena. Ta pa vidi kakor se zdi v aeroplanu konkurenta, kate-rega ne sme podpirati. Drugi letalni teden se je pa vršil pri precej nemirnem zraku in nekatere dni sploh ni bilo možno letati. — Za nagrado mesta v znesku 2500 kron in za nagrado „Geo Chavez“ v znesku 1500 kron sta tekmovala samo Fischer in Manissero. Kakor znano, je bila namenjena prva nagrada onemu letalcu, ki bi vrgel iz aeroplana rožo v največjo bližino kolone sv. Justa in druga onemu, ki bi priletel prvi iz Zavrja do sv. Justa in nazaj. Ideja je bila lepa, toda policija je delala zapreke, kar je iz varstvenih ozirov tudi umevno. Komite je zato sklenil dati nagrado mesta onemu, ki bo na določenem dnevu dosegel največjo višino in nagrado „Geo Chavez“ onemu, ki bo drugi v višini. V terek so se vršile te tekme kljub močnemu vetru ki je vladal posebno v višini. Fischer je dosegel višino 600 m Manissero pa samo 200 m. Oba, posebno pa Manissero sta prebila hude boje z vetrom. Z ozirom na te okolnosti so priznali Fischerju nagrado mesta in častni pokal in Manisseru nagrado „Geo Chavez“. V nedeljo, ko je imel Fischer namen priboriti si svetovno prvenstvo v višini in Widmer italijansko trajnostno prvenstvo, je vladal zopet tak veter, da je prišlo samo do malih poletov Fischerja in Widmarja, ki so pa bili ravno vsled tega, ker se je moral boriti letalec z vetrom, jako zanimivi. Tako je končal drugi letalni teden. Upajmo, da se letalne prireditve kmalo ponovijo in da se jih v bodoče vdeležijo tudi naši vojaki.

### Nemške drž. ljudske in meščanske šole v Trstu.

(Po tiskanih letnih poročilih).

Država vzdržuje v Trstu te-le elementarne šole:

I. Petrazredno dekliško ljudsko šolo. Piazza Lipsia s 10 razredi.

II. Petrazredno deško ljudsko šolo. Piazza Lipsia s 14 razredi.

III. Štirirazredno dekliško meščansko šolo. P. Lipsia s 13 razredi.

IV. Trirazredno deško meščansko šolo. P. Lipsia s 3 razredi.

V. Petrazredno dekliško ljudsko šolo. Via Fontana s 13 razredi.

VI. Petrazredno deško ljudsko šolo. Via Fontana s 14 razredi.

Skupaj torej 6 šol s 67 razredi.

V minoletem šolskem letu so delovali na teh zavodih:

a) 3 ravnatelj, b) 5 katehetov, c) 9 meščanskih strokovnih učiteljev, d) 7 meščanskih strokovnih učiteljic, e) 26 ljudskih učiteljev, f) 18 ljudskih učiteljic, g) 12 def. podučiteljev, h) 4 def. podučiteljice, i) 18 suplentov in suplentinj, j) 5 pomožnih učiteljev in učiteljic, k) 4 dobrovoljke. Skupno število učiteljstva je bilo 111 in sicer 107 nameščenih s sistemizovano plačo, 4 dobrovoljke brez plače. Izmed rednega učiteljstva je bilo 84 definitivno nameščenih, 18 suplentov in 5 pomožnih učiteljev začasno. Izmed def. nameščenih je bilo prideljenih: a) slov. zasebni šoli Dr. sv. C. in M. v Trstu: 3 učitelji in 2 podučitelja, b) nemški zasebni šoli, tržaške protestantske verske občine:

3 učitelji in 2 podučitelja, c) nemški zasebni šoli Schulvereina v Škedenju: 1 učitelj, 1 učiteljica, 1 podučitelj in 1 suplentinja. Od 107 državno plačo uživajočih učiteljev in učiteljic raznih službenih kategorij jih je torej 102 delovalo na nemških šolah, 5 pa na slovenski špi.

Po činovnih razredih je to učiteljstvo bilo razdeljeno tako: V VIII. č. r.: 3 ravnatelj in 5 učiteljev in učiteljic in katehetov, v IX. č. r.: 13 učiteljev, učiteljic in katehetov, v X. č. r.: 47 učiteljev, učiteljic in katehetov, v XI. č. r.: 10 podučiteljev in podučiteljic, suplenti in pomožni učitelji niso uvrščeni v noben činovni razred.

Vzemši za podlago računa zakonita določila o plačah, aktivitetni dokladi (stanarini), starostnih dokladih in remuneracijah, ter upoštevajoč, da podučitelji (XI. č. r.) nimajo starostnih dokladov, učiteljstvo v X. č. r. pa da ima poprečno po eno stanovsko doklado (faktično imajo posamezniki tudi po 2, ker se le po tretji pride povišanje v IX. č. r.), učiteljstvo v IX. č. r. pa po 3 (faktično imajo posamezniki tudi po 4, 5 ali 6, ker se le po 5. star. dokl. pride povišanje v VIII. č. r., pod pogojem, če ima dotičnik zahtevani specijalen izpit za meščanske šole ali glasbo, oziroma telovadbo, ali pa če na drug način dokaže posebne zasluge), in končno da ima učiteljstvo VIII. č. r. (in ravnatelj) najmanj po 5 starostnih dokladov (posamezniki imajo faktično tudi šest, ker jih je šest ustanovljenih), dobimo sledeče podatke o stroških države za učiteljstvo teh nemških šol.

#### I. Plače:

|                                                                                 |          |
|---------------------------------------------------------------------------------|----------|
| a) Ravnatelj: $2 \times 2600 + 1 \times 2200$ K . . . . .                       | 7.400—   |
| b) mešč. učiteljem, učiteljicam in 1 katehetu: $17 \times 2600$ K . . . . .     | 44.200—  |
| c) ljudskim učiteljem, učiteljicam in 4 katehetom: $48 \times 2200$ K . . . . . | 105.600— |
| d) podučiteljem in podučiteljicam: $16 \times 1400$ K . . . . .                 | 22.400—  |
| e) nagrada suplentom in suplentinj: $18 \times 1320$ K . . . . .                | 23.760—  |
| f) nagrada pomožnim učiteljem: $5 \times 1320$ K . . . . .                      | 6.600—   |
| Vsota plač in nagrad K 209.960—                                                 |          |

#### II. Funkcijske doklade ravnateljem:

(tu ni v uradnih letnih poročilih podatkov, a izvedeli smo, da so te doklade poprečno po 700 K)  $3 \times 700$  . . . . .

#### III. Starostne doklade:

(minimalno po gori navedenih razlogih):  
a) v VIII. č. r. (ravn.)  $8 \times 1800$  . . . . . 14.400—  
b) v IX. č. r. . . . .  $13 \times 1000$  . . . . . 13.000—  
c) v X. č. r. . . . .  $47 \times 300$  . . . . . 14.100—  
Minimalna vsota star. doklad K 41.500—

#### IV. Aktivitetne doklade:

a) v VIII. č. r.  $8 \times 1104$  . . . . . 8.832—  
b) v IX. č. r.  $13 \times 960$  . . . . . 12.480—  
c) v X. č. r.  $47 \times 764$  . . . . . 36.096—  
d) v XI. č. r.  $16 \times 576$  . . . . . 9.216—  
Vsota aktivitet. doklad K 66.624—

#### Vsi stroški prejemkov učiteljstva so torej:

1) Plače . . . . . 209.960—  
2) Funkcijske doklade ravnateljem . . . . . 2.100—  
3) Starostne doklade (minimalni znesek) . . . . . 41.500—  
4) Aktivitetne doklade . . . . . 66.624—  
Vsota vseh prejemkov K 320.184—

Povdarjati moramo, da je ta vsota le aproksimativno resnična, ker smo vzeli le minimalne podatke v račune; tako nismo upoštevali personalnih dokladov ne ravnateljem ne učiteljstvu, ki pa jih nekateri uživajo; dalje nismo vzeli v račun stanarinskih dokladov ravnateljem, ki jih tudi deloma uživajo poleg rednih aktivitetnih dokladov; tudi glede funkcijskih dokladov ravnateljstva smo vzeli v račun le najnižji znesek. Pri starostnih dokladih je razlika med resnico in našim računom zelo velika, kajti mi smo računali na podlagi minimalnih podatkov. n. pr. smo vsem ravnateljem in učiteljem VIII. č. r. šteli le po pet starostnih dokladov, da-si nam je znano, da so nekateri teh že nad 30 let v službi, da cejo do 40, ter imajo vsled tega po vseh šest ustanovljenih starostnih dokladov v skupnem znesku po 2200 K. Že pri tej postavki kaže naš minimalen račun  $8 \times 400$  K = 3200 K pre malo. V IX. in X. č. r. je ta razlika še večja, katera bi se dala le izračunati, ako bi vedeli za vse posameznike po koliko starostnih dokladov imajo, kar pa ni razvidno iz nam služečega vira. Nagrade premožnim učiteljem smo morda previsoko računali, ker smo vzeli za podlago vse leto in popolno učno obveznost t. l. 25 ur na teden, a ker je ves ta znesek le 6600 K je očitno, da se razlika obilno kompenzira z našimi prenikajočimi postavkami iz drugih naslovov. Lahko torej mirno trdimo, da znaša letni strošek države za plače in nagrade in druge dohodke aktivnega učiteljstva nemških državnih ljudskih in meščanskih šol minimalno K 320.184. Koliko troši država za stanarine in vzdrževanje poslopij, učila, kurjavo, čiščenje, sluge ter za pokojnino upokojenega učiteljstva teh šol, o tem nima naš vir podatkov.

Lepa, da-si minimalna vsota K 320.184 izvržena iz državnih sredstev za to šolstvo, je lepo darilo tržaški mestni občini, kajti strošek za ljudske in meščanske šole bi

moral po državnem šolskem zakonu iti na breme občine, oziroma dežele. Seveda ima država pri tem posebne namene; v sedanjih abnormnih razmerah bi občina gotovo ne vzdrževala niti 1 razreda nemških šol, v normalnih pa (ki jih pa vlada ni znala pripraviti) le toliko, kolikor je res potrebno za nemške otroke. Vladi pa služijo te šole pri njenem germanizatoričnem stremeljenju in zato ji žrtve za te šole niso nikoli pretežke. Da pa so pokaže, kako nezakonito so urejene te šole, podajamo tu spodaj pregled šolskih otrok po narodnosti.

Učencev in učenek so imele te šole 1910/11 skupno 3190. Od teh je bilo: Nemcev 1083 ali 33.95%, Lahov 1131 ali 35.45%, Slovencev 928 ali 29.09%. Torej zaradi 35.45% vseh učencev je bil učni jezik za 65.50%, učencev tuj, z drugimi besedami; ena tretjina učencev je bila tako srečna, učiti se v svojem jeziku, dve tretjini sta se pa morali mučiti s tujim učnim jezikom. Nemci in vladni krogi sicer trdijo, da imajo te šole namen, dati državnim uradnikom priliko, da izobrazijo svoje otroke v nemščini. Pri tem pa pozabljajo, da ta trditve involvira priznanje velike krivice, ki se godijo domačemu prebivalstvu. Ker imamo zakonito zajamčeno pravico enakopravnosti vseh deželnih jezikov, bi smela v Trstu veljati kakor uradna jezika le laški in slovenski in potem bi se državno uradništvo rekrutiralo edino le iz domačinov, vsled česar bi noben državni uradnik ne želel šolati svojih otrok v nemščini. A danes, ko Nemci popolnoma protustavno uživajo predprave, se širi potom teh šol nemstvo pri nas jako hitro, kajti oni stariši, ki žele svojim otrokom dobiti mesta v državni službi, četudi najnižji, n. pr. c. kr. vratarja ali c. kr. policista, silijo svoje otroke v te nemške šole, kjer večina učiteljev ne razume in noče razumeti deželnih jezikov. Prišlo je tako daleč, da ti učitelji zbirajo otroke, katere vsprejmejo, kajti na teh šolah ne velja pravilo: šola — učitelj bodi za vse uka potrebne otroke ampak: *otroke treba izbrati za te deželni jezikov nevešče učitelje!* Torej ne šola primerna za otroke, ampak otroci morajo biti za šolo primerni! Narobe svet! Priporočamo slovanskim politikom gornje v premislek.

### Dnevno vesti.

**Italijanska vojna ladija ponesrečila.** Iz Rima poročajo, da je oklopni križar „San Giorgio“ v soboto zvečer manevriral v napolskem pristanišču, da poskuša stroje. Blizu Posilipa je pa zadel na skalovje in obtičal. Pri tem je ladija dobila dve luknji. Ladijo skušajo rešiti. Na lice mesta se je podal sam italijanski minister vojne mornarice. Zdi se, da je ladija precej močno poškodovana.

**Zvišanje pokojnin.** Te dni je izšla cesarska naredba, glasom katere se zvišajo pokojnine več kategorijam staropenzionistov, med njimi poštinih uslužbencev in njihovih vdov.

**Češko hotelsko podjetje.** Glasom poročil, se pripravljajo češki finančni krogi na to, da postavijo ob turski železnici čim več velikih hotelov. Stavbišča so delo na že kupljena.

**Poroka srbske princezinje Helene.** Iz Belegrada poročajo, da se je v ponedeljek kralj Peter povrnil tja iz kopališča Koviljac. Kakor se doznaje iz dvornih krogov, se princezinja Helena poroči z velikim knezom Ivanom Konstantinovičem že dne 3. septembra. Poroka se bo vršila v Petrogradu.

### Domače vesti.

**Iz duhovske službe.** G. Anton Čok, duh. pomočnik pri Sv. Ivanu v Vrdeli, je premeščen k Novemu Sv. Antonu, na njegovo mesto pride iz Voloske gosp. Pavel Zavadla.

**Telefonski uradi.** V včerajšnji notici pod tem naslovom, sem povedal, kako sem bil po vedenju gospic prisiljen obrniti se do kontrolorja. Naj dodam tu, kako sem opravil s tem gospodom.

Odgovoril mi je, da mi on ne more pomagati, ker da to ne spada v njegovo področje! Stvar stoji torej tako-le. Ne le, da je telefon prilično drag, ampak človek se ga sploh ne more posluževati, ako ne zna laški ali nemški! Tržaška centrala bi pa morala vedeti, da je v Trstu in v Istri slovenski jezik deželni jezik in bi morala nastavljanje v javne urade le ljudi, ki poznajo deželne jezike. Ker sem gotov, da je v Trstu in na deželi nameščenih polno gospic, ki govore in pišejo deželne jezike in ki bi se rade vsposobile za službo telefonistinj, sem tudi gotov, da tuk. pošto in brzojavno vodstvo noče nastavljanje na podrejenih mu uradih sposobnih ljudi — ker noče najemati Slovence! Koliko časa še?! (Sledi podpis.)

**Glavna c. kr. zaloga tobaka v Trstu.** Trafikanten-Fassungsbuch dobivamo mi slovenski prebivalci za naš denar pri glavni c. kr. zalogi tobaka v Trstu. Se onim zunaj na deželi, kjer je vse čisto slovensko, dajajo nemško-italijanske knjige. Kaka „pravičnost“ pa mora vladati še le v mestih z mešanim prebivalstvom — to si lahko mislimo. Nam, ki ne razumemo italijanski, nam pišejo za naš denar „pagato“ pri dobavi tobaka v Trstu in Kopru. Vprašamo sedaj slavno c. kr. finančno oblast, kako opravičuje to,

da večina prebivalstva na Primorskem nima v jezikovnem pogledu nikakih pravic, pač pa same dolžnosti? Vprašamo slavno c. kr. finančno oblast, je-li voljna ukreniti vse potrebno, da bi glavna c. kr. zaloga tobaka v Trstu spoštovala jezikovno enakopravnost večine prebivalstva?!

**Proti italijanskim nadpisom nad trgovinami** smo prejeli iz Škedenja oster dopis. Dopisnik opozarja na nekega tamošnjega trgovca, ki ima samoitalijanski napis, da-si živi izključno od slovenskih odjemalcev. Ob enem pa se čudi dopisnik, da zavedni Škedenjci še podpirajo takega — narodnega nasprotnika, mesto da bi mu prav pošteno odgovorili kakor zasluži.

S tem, da ima dotični trgovec na svoji trgovini samoitalijanski napis, kaže — tako naglašati dopisnik — da sploh ne reflektuje na slovenske odjemalce. Naj mu torej Škedenjci — ustrežejo! Cemu siliti k njim, ki se sramujejo našega jezika?!

**Naredba, ki škoduje mlekarji trgovini.** Te dni je čitati po mestnih vogalih od namestništvenga svetovalca izdani „razglas“, s katerim se omejuje odpiranje raznih trgovin v mestu. Razglas namreč omenja, da vse trgovine morajo biti zaprte od 8. ure zvečer do 7. ure jutraj. Med te trgovine so vzete tudi mlekarne. Pomislite mlekarne! S čem drugim naj se ubogi delavec, ki mora biti ob 7. uri jutraj, ali pa še prej na delu, okrepča, ako ne z malo kave ali mleka? Če gre v kavarno, mora potrositi do 28, 32 stotink za kavo, med tem ko si s to svoto vsa njegova obitelj lahko preskrbi jutranje krepilo.

Nadalje treba uvaževati, da trgovina z mlekom ni kakor druga obrt; če je južno vreme, se kmalu pokvarja; če je prevroče in ako ni držano v ledu, se tudi pokvarja; če je zanemarjeno v razprodaji, se tudi pokvarja. Mleko je podvrženo vsem slabostim. Velik pretežni del se ga pa razprodaja ravno jutraj. Kam pa sedaj z mlekom, ko oblast prepoveduje razpečevanje istega jutraj, takoj, ko dosepa od zunaj v mesto?!

Če mlekarne, ki plačujejo visoke najemnine in ki so podvržene dohodninskim davkom, ne smejo odpirati svojih trgovin pred 7. uro jutraj, potem bi se morale prepovedati tudi razprodajo mleka na trgu, ki začenja že ob 4. uri jutraj in kjer se ne plačuje nobenega davka in najemnine.

Bilo bi v interesu splošnosti, da bi trgovinska oblast vzela mlekarne v poseben obzir in dovolila zgodnje odpiranje in s tem ugodila ne samo trgovcem mleka, marveč tudi ljudstvu samemu. Trgovec mleka.

**Naši „Lahi“.** Prejeli smo: Minolo nedeljo sem šel k sv. M. M., da vidim, kako se zrakoplovci dvigajo na žavelski planoti. V isti smeri je šlo tisoče ljudi, ki so vsi (kakor jaz) imeli namen, da prodajajo zijala po zraku. Med otročaji, ki so govorili laški, sem vjel par cvetk, ki jih moram objaviti, da se Slovenci prepričajo o pristnosti laščine tržaške mularije in vspehih laških šol.

Med tem, ko so se lovili okoli neke trnjeve ograje, je neki tak Lah zaupil: „Varda che l' cascina in o graja!“ Drugi pa je zmagonosno trdil, da ujame prvega modrasa, ki ga najde in sicer da ga pograbi za gambe (nogé!)! To je dedna kultura! Kaj ne!

**Slovensko gledališče.** Vse izvršujoče člane, ki reflektirajo na stalni angažma, a še niso podpisali pogodb, vabim, da se čim prej prijavijo, ker se pričnejo vaje že v najkrajšem času. Dobiti me je vsak dan na stanovanju v „Narod. Domu“ ul. Galatti 20 od 2 in pol ure popoldne naprej.

Intendant.

**Argentinsko meso.** Do včeraj vlada „Austro-Americani“ še ni naznanila svojega sklepa glede argentinskega mesa, ki je došlo z „Atlanto“. Včeraj se je parnik usidral pred hangarjem št. 3 proste luke, kjer je bilo meso, skupno 470 tonelat razloženo in spravljeno v hladilnico.

4000 kg mesa je bilo že naloženo na parnik „Cyclop“ tvrdke Tripovich, ki odpluje v Ancono.

Prihodnji petek se pričakuje parnik „Sofia Hohenberg“ iste družbe z 250 tonelatami in za dne 8. septembra „Francesca“ s 300 tonelatami argentinskega mesa.

**Iz Amerike** je včeraj dospel v našo luko parnik Avstro - Amerikane „Martha Washington“, ki se je na svojem potu dotaknil Azorskih otokov, Messine in Patrasa.

Da bi mogel tukaj takoj izkrcati potnike, se parnik ni dotaknil Napolja, kjer, kakor znano, razsaja kolera, zato je potnike, ki bi se imeli izkrcati v Napolju, izkrcal v Messina. To poslednje mesto je še edino na Siciliji, ki ni okuženo od kolere. V Novem Yorku je parnik „Martha Washington“ ukrcal 40 potnikov I. razreda, 51 II. razreda in 556 III. razreda. Od teh so bili namenjeni za Napolj 4 potniki I. razreda, 9 II. razreda in 130 III. razreda, ostali so bili namenjeni v Trst in so večinoma ogrski podaniki, ki se vračajo v domovino.

En potnik III. razreda je umrl na morju za sušico malo prej nego je parnik dospel v našo luko. Zdravstvena komisija je dovolila, da se je truplo izkrcalo tukaj.

Neka druga potnica III. razreda je med potovanjem zblaznela, zato jo je Treves odvedel v opazovalnico mestne bolnišnice.

Vzlic temu, da se ni parnik „Martha Washington“ dotaknil nobene okužene luke, so ga vendar odposlali v lazaret Sv. Jerneja,



kjer je zdravstvena komisija natanko preiskala vse potnike in moštvo ladje ter dala tudi desinficirati vso prtljago istih. Šele okoli poldne se je parnik zamogel usidirati pri navadnem hangarju v stari luki.

Ta odredba za parnik, ki se je izrecno ogibal, da bi se dotaknil kake okužene luke, se zdi malo prestroga in je izzvala med vsemi potniki veliko nevoljo.

C. kr. avstr. državne železnice. V smislu razglasa v „Osservatore Triestino“ od 14. avgusta 1911 se odda za uradni okraj c. kr. državno-železniškega ravnateljstva v Trstu za leta 1912-1914 konfekcioniranje uniform in dobava krznarskega blaga potom javnega razpisa.

Ponudbe (cenike) je vložiti najkasneje do 10. septembra 1911 do 12. ure dopoldne pri glavni pisarni c. kr. drž. železniškega ravnateljstva v Trstu.

Pogoji in drugi pripomočki so na vpogled na navedenem c. kr. drž. žel. ravnateljstvu v Trstu, oddelek II., se dobivajo tukaj in se jih tudi dopošilja onemu, ki je poštino vnaprej poslal.

Tržaško vojaško veteransko društvo. Dne 17. avgusta t. l., na predvečer 81. rojstnega dne Njega Velikanstva, priredi društvo običajni obhod z bakljado. Zbirališče v ulici Gelsi št. 12 ob 7. uri zvečer. Dne 19. avgusta t. l. obiteljski večer v restavraciji „Würschinger“ v ulici Stadion št. 10.

## Tržaška mala kronika.

Kolera. Do včeraj zvečer ni bil konstatiran niti v Trstu niti na Koperščini noben nov slučaj kolere. Zato ni bil včeraj zvečer izdan nikakr očijelni komuniké. Iz tega je opravičeno sklepati, da se kmalu posreči vničiti vsa infekcijska središča. — Strah pred razširjenjem kolere je torej ob vsej previdnosti, ki se je je treba držati, jako pretiran, da popolnoma neopravičen.

V Bertokih, kjer so bile, kakor smo poročali, izolirane vse rodbine, v katerih so se pojavili slučaj kolere, so ugotovili na dveh osebah bacilonosce, drugače sta pa zdrave, to je, na 27-letnem Ivanu sinu one Kocjančič, umrle za kolero, in na 5-letnem dekletcu, sestri onih dveh otrok, ki sta tudi umrli za to boleznijo.

Nadalje poročajo iz Bertokov, da se prebivalstvo tam pomirja in da je spoznalo, da so mu zdravstvene odredbe le v lastno korist ter da se začneja pokoravati tem odredbam.

Včeraj zjutraj je dospel z Dunaja ministrijski predsednik dr. Haberler, načelnik zdravstvenega oddelka v ministerstvu za notranje stvari. V spremstvu tukajšnjega državnega zdravstvenega referenta dr. Celebrini-ja in protofizika dr. Constantini-ja si je omenjeni dostojanstvenik ogledal Magdalensko bolnišnico, vilo Sartorio in Döckerjeve barake v Rižanu. Dr. Haberler je izrazil svoje zadovoljstvo nad vsem, kar je videl ter je pohvalil odredbe, ukrepane od zdravstvenih oblastnih, toliko državnih kolikor občinskih.

Dizertor vojne mornarice. — Henrik Berghoffer, star 20 let, iz Szatmarja na Ogrskem je bil vkrcan na vojni ladiji „Cesar Fran Josip I.“ Dne 4. aprila t. l., ko se je omenjena ladija nahajala v Jokohami na Japonskem, je Berghoffer dizertiral. Dobil je službo kurjača na nekem angleškem parniku, kjer je ostal do začetka t. m. Dne 5. t. m. se je Berghoffer predstavil c. in kr. avstroogrskemu konzulu v Port Saidu in prosil, naj ga isti odpošlje v domovino. Ukrcali so ga na Lloydov parnik „Gisela“, ki je včeraj dospel v Trst. Ob izkrcanju s parnika je policija vsprejela Berghofferja v svoje varstvo in ga izročila pomorskemu okrajnemu poveljstvu.

Tatvina. Na krovu nekega parnika je bil aretiran 26-letni dninar Romeo Frank iz Trsta, stanujoč v ulici Rigutti št. 17, ker je Franu Steinerju, medtem ko je nesel na parnik nek kovčeg, ukradel srebrno uro v vrednosti 8 kron.

Besna ženska. 42-letni posojevalec voz Edvin Fischer, stanujoč v tesni ulici S. Vito št. 10, je pred kratkim začel ljubavno razmerje s 36-letno lahkoživko Nežo Arbeiter iz Reichenburga na Štajerskem, stanujočo v ulici Crosada št. 7. To umazano razmerje pa ni trajalo dolgo, ker je Fischer isto kmalo pretrgal. Pretečeno noč pa sta se omenjena slučajno srečala v ulici Al Cantinone. Potem ko sta se medsebojno ozmerjala, je Arbeiter šla v kuhinjo po velik nož, s katerim se je vrgla na Fischerja, katerega bi bila brezdvomno končala, da niso stopili vmes drugi gosti gostilne in to preprečili. Mej tem je dobil Fischer pet ran z nožem. Ko je dobil prvo zdravniško pomoč, je bil spravljen na svoje stanovanje, dočim so besno baburo dali pod ključ.

Roparski napad. Štirje lopovi so sinoči okoli 9. ure na trgu Barriera napadli 65-letnega Josipa Sinigoja, stanujočega v ulici Paolo Diacono, ga precej nabili in med tem ko sta ga dva držala, sta mu druga dva preiskala žepa in ugrabila 15 kron. Na to so lopovi pobegnili. Trem se je sicer posrečilo, četrti pa je prišel v roke redarja, ki ga je aretiral. Lopovu je ime Josip Roncel, je doma iz Trsta in rojen leta 1887 brez posla in stanuje v ljudskem prenočišču v ulici Pondares. Pri njem so našli tudi vetrih.

Poskušena tatvina v krčmi. Mornar Josip Keršič iz Čresa je bil predsinčnem v krčmi „Ai due Americani“. Približali so se njegovi mizi trije individui, ki so ga povabili v nek kot krčme in mu tam ponudili piti. To priložnost pa trije poštenjakoviči hoteli porabiti, da bi Keršiča obrali, kar je imel pri sebi denarja. Na srečo je pa ta manever opazil neki Ludovik Juretič, ki je pozval redarja. Ko so omenjeni trije zapazili „polumesec“ so zbežali, dvema se je to posrečilo, tretji je padel v roke pravice. Temu poštenjakoviču je ime Anton Zeller, star je še le 17 let, mehaniški vajenec in stanuje v ul. Ponzanino.

Koledar in vreme. — Danes: Rok spoz. — Jutri: Liberat muč.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 30° Cels. — Vreme včeraj: lepo popoldne oblačno in nekoliko dežja.

## Še nekaj o grozni rodbinski tragediji.

Tekom včerajšnjega dne smo nabrali o tej grozni tragediji še nekoliko podatkov, ki jih tu priobčujemo.

Najprej moramo naše včerajšnje poročilo popraviti v toliko, da ni res, da je šel Mihael Sedmak s sinom Ivanom v Sv. Križ po hčerko Marijo, marveč je poslal samega Ivana. Prvotno je sicer res nameraval iti tudi on, a potem se je premislil: poslal je Ivana in mu velel, naj privede Marijo v Trst, on da ju bo čakal o prihodu vlaka na kolodvoru.

Ivan je torej odšel sam v Sv. Križ in povedal sestri Mariji, da mora ž njim v Trst, češ, da oče to zahteva. Marija se je sicer branila, da noče v Trst, a Ivan je pregovoril sestro, češ, da se on ne upa v Trst sam, ker se boji očeta. Na to se je Marija vdala.

Zvečer, ob prihodu vlaka v Trst, ju pa oče ni čakal na kolodvoru, a Ivan je vedel, da ga dobi v gostilni „Alla Fratellanza“ in je šel z Marijo tja in tam sta počakala očeta, ki je prišel ob 11. uri skupaj z nekim Škerjancem. Šli so potem vsi skupaj, oče, Škerjanc in oba otroka še na vrček piva v gostilno Giovannella na vogalu ulice delle Acque in del Boschetto, nakar je oče spremlil otroka domov. Ko sta otroka legla spat, je oče s Škerjancem zopet odšel od doma.

Viljem Škerjanc, ki je sprevodnik pri tramvaju, ve povedati, da je bil Mihael Sedmak — katerega je on poznal že dolgo v nedeljo popoldne v Barkovljah. Tam je ostal do 6. ure zvečer, nakar se je vrnil v mesto s tramvajem, na katerem je služboval on, Škerjanc. V tramvaju se je bil Sedmak spustil v pogovor z dvema deklinama, katerima je, prišedši v mesto, plačal večerjo v gostilni „Al Manzo“ v ulici delle Acque. Ko je on, Škerjanc, končal službo, sta se bila sešla se Sedmakom in sta šla v gostilno „Alla Fratellanza“, kjer sta dobila Sedmakova otroka. Potem, ko sta bila spremljena domov otroka, sta šla na črno kavo v kavarno „Oriente“ a iz te v kavarno „Olimpo“, kjer sta ostala do 4. ure zjutraj.

Škerjanc pravi, da je bil Sedmak do tedaj vedno dobre volje. — Naenkrat pa je začel tožiti in mu je rekel:

Se predno pojdeš v službo, boš zvedel kaj o meni.

To je Škerjanc vzemirilo, in zahteval je od Sedmaka, naj mu pove, kaj da ga muči. In nato mu je Sedmak povedal, da je v petek za bolniškega nadstrežnika Pintarellija iztrgal 200 kron, s katerimi da je plačal 150 kron svojega dolga in da zdaj nikakor ne more nadomestiti tega denarja. Škerjanc ga je potolažil in se ponudil, da bo on poravnal stvar s Pintarellijem. Sedmak se je kazal jako zadovoljnega s to ponudbo in dogovorila sta se, da pride Škerjanc ob 9. uri po Sedmaka, da potem napravita potrebne korake. Ob 8. zjutraj pa je Škerjanc izvedel o tragediji.

Mihael Sedmak je bil doma iz Sv. Križa pri Proseku. Njegova mati, Marija še živi in ravno pri njej je bila pokojna Marija na počitnicah. Dokler mu je žena živeła, to je do leta 1901, je Sedmak bival v Sv. Križu, po smrti žene pa je prišel v Trst in tu našel službo v bolnišnici, v oddelku za umobolne.

Še v ponedeljek popoldne so prišli iz Sv. Križa v Trst Sedmakova mati Marija, dve njegovi sestri in drugi sorodniki njegovi in njegove žene, ki je bila rojena, kakor že povedano, Košuta. Šli so najprej v mrtvašnico k sv. Justu, kjer je ležalo truplo njih vnukinje, odnosno nečakinje Marije, a potem v bolnišnico, kjer so obiskali Ivana Sedmaka, dočim je bil njegov oče že mrtev.

Pogreb pokojne Marije Sedmak se je vršil včeraj popoldne ob 6. uri. Priredilo je pogreb podjetje Cappellan, a vdeležilo se je pogreba le malo ljudi. Takoj za vozom sta stopala mati Mihaela Sedmaka, to je babica, pri kateri je pokojna Marija bivala v Sv. Križu. Poleg babice je stopal deček kakih 9—10 let: sin Sedmakovega brata, to je bratranec pokojne deklice, s katerim se je revica še minole nedelje igrala. — Kakor smo doznali, se je Ivanu Sedmaku včeraj stanje poslabšalo.

Truplo Mihaela Sedmaka pokopljejo dane; prepeljejo je pa na pokopališče brez pogrebne sprejeda.

## Trgovina pohištva Peter Jeraj

v Trstu, ulica Vincenzo Bellini št. 13

se je preselila 24. julija t. l.

v ul. San Giovanni 5

vogal ulice Nuova.

(Hiša Mourougo).

## Kdor odpotuje

naj se preskrbi z vsem potrebnim v novi trgovini D. ARNSTEIN „All' Alpina“ v Via Sebastiano šte. 7.

Bogata zaloga zadnjih novosti, kovčkov, torb, torbic, športnih potrebščin itd. MLUVI ČESKY! MLUVI ČESKI!

## Natečaj.

Razpisuje se mesto občinskega sluga s plačo po dogovoru.

Zahteva se: Poznanje slovenskega jezika v govoru in pisavi; poznanje 4 oblik navadnih računov; neomadeževan značaj; lepo obnašanje; poštenost; polnoletnost. Alkoholisti izključeni.

Po enoletnem povojnem provizoričnem službovanju stalno nameščenje s pravico do pokojnine.

Rok za vlagati prošnje do 25. avgusta, a nastopiti službo 1. septembra t. l.

ŽUPANSTVO OBČINE DOLINA dne 8. avgusta 1911.

Župan: PANGERC.

## 80.000 UR

bo darovanih!

Prevzete izključne razprodaje mi omogočuje ponujati za samo 3 krone krasno pozlačeno fino remont. uro na sidro s pozlačenim ali posrebrjenim kazalnikom. Ta ura je 36 ur idoča, za kar se jamči na tri leta. Nihče naj ne zamudi to ugodno priliko, dokler traja zaloga ter naj si naroči tako uro za 3 K. 2 kosa 5 K 50., 3 kosi 8 K 40. — Pošilja po povzetju

ekspozitna trgovina H. SPINGARN

Krakov šte. 240.

Za to, kar ne ugaja, se vrne denar. — Izključen vsak riziko.

Trst, Corso 2. Telef. 1071.

## Linoleum Haas

Pristni linoleum . . . . . K 250 m<sup>2</sup>

Podolgate preproge 67 cm. . . . . 180 met.

Preproge v vseh velikostih z varnostnimi ogli iz kovine 150/200 K 7-90

200/300 K 15— itd.

Gospodarski predpasniki iz voščenege platna . . . . . K 250

Namizni prti 85/115 cm . . . . . 280

65/150 cm . . . . . 180

Površniki iz gumilja od K 20 dalje.

Podruhe . . . . . po 70 stot.

Ovratniki iz kavčuka . . . . . 50

Manšete iz kavčuka . . . . . 60

Pošilja se tudi na deželo. — 136

Prva primorska tvornica za lesne izdelke z vodno silo

tvrdke A. KRIZNIČ :: ob kolodvoru Podmelec

SPREJEMA V IZVRŠITEV:

vse v stavbeno mizarstvo stroko spadajoče izdelke za HIŠE, VILE, ŠOLE, BOLNIŠNICE, CERKVE, JAVNA POSLOPIJA itd. kakor: OKNA, VRATA, PODOVE, PORTALE; popolne opreme LJUDSKIH ŠOL, ŠOLSKIE KLOPI po Rettig-ovem patentu itd.

Proračun in načrti brezplačno. — Zahtevajte vzorce in cene.

Parketna tvornica opremljena z najnov. stroji nudi parketne desice iz hrast. in bukovega lesa. Postrežba takojšnja za vsako množino!

Strugarski oddelk nudi vse v strugarsko stroko spadajoče izdelke. — JAMSTVO!

Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. — Obisk strokovnjaka interesentom brezplačen. 329

## R. Gasperini, Trst

Telefon šte. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnice

2051

Sprejme razcarinjanje kakršnegakoli blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGOVORNEJŠE CENE.

Zastopstvo tvrdke „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spljetu. PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

## Pozor Slovenci!

Nov veliki dohod moških, deških in otroških oblek za poletje. Velikanski izbor blaga za obleke po meri po cenah brez konkurence v dobroznani trgovini

„ALLA CITTA' DI TRIESTE“

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

Obleke za moške iz blaga od K 13—48  
Obleke „platna“ „4—18  
Obleke za dečke iz blaga od K 10—28  
Obleke „ „ „ „ „ 6—12

Velik izbor oblek za otroke od K 2-14—14. Zaloga hlač, srajc, delavskih srajc itd. itd.

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Trst, ulica Giosue Carducci šte. 40 (prej Torrente)

Prodajaln. ur in dragocenosti

G. BUCHER

(ex drug Dragotina Vekjeta)

Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet) Corso šte. 36

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure. DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

Nova: čevljarska: delavnica

Ignac Žiberna

Piazza Sansovino 8 (na zgornjo stran predora Montuza)

Izdeluje in popravlja vsakovrstna obuvala za moške, ženske in otroke; sprejema naročila po meri.

DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

Dr. Karl Ernst

untv. med. zobozdravnik

Trst, Piazza C. Goldoni št. 5,

II. nadstropje.

Sprejema od 9—1. In od 3—6. pop.



## DAROVI

— Za obrambni sklad CM družbe je nabrala med pevskami „Glasbene Matice“ gospa Mila Skofič K 6—; gospica Saksida je nabrala od sledečih: gospice Germekove, Volkove, Guličeve, Vatovčeve po 2 kroni, Peric Irma 1 krono, Obersnelova 60 stot.; od gospodov: Kalister 5 K, Ambrožič, dr. Šavnik, Modic, Povh po 1 K; Klemenc 40 st., Sustič 30 st., N. N. 30 st.; skupaj K 2560; ob raznih drugih prilikah se je nabralo K 17771; skupaj torej K 20331. 200 K se je poslalo v Ljubljano kakor en kamen na ime „Tržaške Sokolice, Trst“, K 331 se daruje CM ženski podružnici. Vsem darovateljem še enkrat priručna hvala!

## Vesti iz Goriške.

**Zveza županov in podžupanov na Krasu** bo imela dne 16. t. m. ob 3. uri pop. v Stanjelu (v Starčevi gostilni na postaji) jako važno odobrovo sejo, na katere dnevnem redu so nujni predlogi.

**Strelna** je v soboto udarila v Sovodnjah v hlev posestnika Josipa Tomšiča in ubila 100 kg težko svinjo. A tudi hišno gospodinjstvo je omamila, da ni mogla priti k zavesti dolgo časa.

## Vesti iz Istre.

**Na c. kr. hrvaški veliki gimnaziji v Pazinu** je razpisano mesto namestnega učitelja za nemščino in propedeutiko, odnosno za latinščino, grščino in hrvaščino. Prosilci naj vložijo prošnje na c. kr. ravnateljstvo dne 1. septembra.

**Iz Spodnjih Škofij.** Misel, ki prihaja od podružnice Ciril-Methodove družbe v Dekanih in ki je bila priobčena v „Edinosti“, za prireditve velike narodne slavnosti na javnem na Koperščini, je krasna. Le potom narodnega petja, iger, slavnosti, spoznavali se bomo medsebojno združevali ter koristili sebi in narodu. Kdo neki drugi je probudil našo krasno Koperščino, nego narodno petje, narodni delavci in njih vrli narodni učitelji?!

Da, z veseljem gleda na nas slovenski svet, ko čuje o naših narodnih prireditvah na Koperščini in ki budimo naše zaspane in mlačne brate, že tisoč let teptane in zasramovane! Ne nismo še dosegli popolnih naših pravic in jih ne dosežemo še do go, ker nam manjka povsod srednje inteligence, a zdi se, da so pametnejši in zmerni Italijani je-li klicati nas na pomoč, ozir. nas potrebujejo. Izgled za to so zadnje državno-zboreske volitve in pa sedaj miljske občinske volitve. In ravno v tem tiči naša boljša bodočnost, ko si bomo s svojimi sodeželanji skupaj mirno delili svoje pravice in dolžnosti svobodno uživali. — Za sedaj pa ne zaupajmo še naše narodne sreče Italijanom!!

Da, pa pridemo čim prej do tega, treba je, da nam gredo na roko naši bratje v že rešenih slovenskih občinah kakor so: Dekani, Dolina itd. Pa kaj vidimo? Mesto, da bi nas ravno Dolinčani in Dekančani podpirali gmotno in z izgledom, se udeležujejo na narodnih prireditvah samo male vasice, in še te so, rekel bi, skoraj vse v laških rokah. Ali je to častno in koristno za nas in narod? Mislim, da ne. Raje se popiva ob nedeljah ter prepava laške „opere“. To je sramotno za nas, to pego moramo izbrisati iz našega naroda.

A sedaj ko se je sprožila tako krasna misel za tako prekorno prireditev v velikem obsegu, ravno tam na istem prostoru, kjer so pred 1000 leti Latini kričali: „in mi jih vun vrzimo“, nam je usoda za takrat prav nemila in prestrigla račun. C. k. okrajno glavarstvo v Kopru, je namreč do nadaljne odredbe prepovedalo vse plese, javne shode, semnje in romanja in to vsled epidemijah boleznih tifusa, griže in kolere, ki nekaj razsaja v Buzetskem in Koperskem sodnem okraju.

Radi tega pa bo treba, da se, — ako nam bo usoda milejša, da se ne bo ta strašna bolezen naglo širila in kosila vseprek, — pripravimo za bodočnost in tedaj v čimvečjem in impozantnejšem številu in obsegu.

Priredimo to veliko našo narodno slavnost v čast in ponos slovenskemu narodu. — Dal Bog, da bi se ta misel uresničila čim prej. Narodni agitator.

**Dijaka zadela solnčarica na Učki.** Iz Opatije poročajo, da je neki oglar našel na Učki truplo, ki so je prepoznali za ono 24-letnega jurista Angela Blitz iz Dunaja. Blitz je bival več dni v Opatiji. Zdravniki so ugotovili, da je mladega moža zadela solnčarica.

**Razpisano** je mesto sodnega kancelista v Buzetu.

**Novo društvo.** C. kr. namestništvo v Trstu je vzelo na znanje pravila novega društva „Narodna čitaonica“ s sedežem v Draguču (pol. okr. Koper).

**Razpisana** je služba občinskega zdravnika v Plominu (pol. okr. Pazin).

**Iz Fontan kraj Poreča:** Čuli smo pri-povedovati (mi ga ne čitamo), da ima tržaški „Piccolo“ v vsaki številki posla z nami.

To bi bil znak, da smo mu mi velik trn v peti. Med drugim, da nam napoveduje za bodočo šolsko leto izključno italijansko šolo. Nu, mi mu radi odpustimo to njegovo veliko varanje, ker smo prepričani, da „Piccolo“ vse drugače sluti, nego — pisari!

Dne 31. m. m. smo dovršili tu šolsko leto z malo zabavico. Rečenega dne popoldne so se zbrali vsi otroci — 69 po številu — v šoli, od kjer so odšli pod vodstvom jedne učiteljice na prostrano livado pod Fuškulin. Tu se je prepevalo hrvatske pesmi, ki so se jih otroci naučili v šoli. Te zabave, združene s pogoščanjem otročičev, se je udeležila nad polovica Fontancev: mož, mladeničev in žensk. Vse je bilo tu vzradoščeno, videč, kako lepo se znajo ponaziti njihova deca. Ob pevanju, sviranju, igranju otrok in modrih razgovorov nam je mineval čas kakor blisk. — Na povratku je deca pevala, mladina je bila navdušena, a ženske so nam klicale živio in si trle solze ganjenosti.

Ti dogodki se bodo zdeli morda komu malenkostni. Ali drugače bo sodili oni, ki uvažuje, da je bilo to na Poreščini in ki pozna razmere, v katerih živi tam naš narod. Ob takih razmerah so tudi mali znaki narodnega dramljenja — dogodki velikega pomena.

Da pa se je vse tako lepo izteklo, na tem se imamo zahvaliti našim narodnim možem in naši vrli gospici učiteljici: Živela n a a Jelena Zrinjski-Frankopanka! Bog jo čuvaj preko počitnic in jo privedi zopet k nam! Živeli Slovenci naši bratje, živile Brje-Rihemberk, ki nam vzgajajo take junakinje!!

**Na naslov mladine.** Iz Črnega kala: Z žalostjo sem čital o zborovanju dijakov v Buzetu dne 5. — 8. avgusta. Drugače si predstavljam jaz delo učee se mladine. Vse svoje nade stavljamo v mladino, pričakujemo iz nje marljivih delavcev za narodov napredek in dobrih voditeljev neukemu ljudstvu. A kaj se je zgodilo v Buzetu? Kar se ni posrečilo nasprotnikom, so poskušali dijaki v Buzetu — izzvati razdor med nami. Mladi gospodje so obsojali naše poslance radi tega, ker so potom svojega narodnega kluba brez dovoljenja volilcev stopili v zvezo s Sustersičevim klubom. Temu nasproti konstatiram, da je bilo na zaupnem shodu v Kopru, sklicanem po g. dr. Černetu, sklenjeno, da se bodočim poslancem pušča popolnoma svobodne roke glede grupiranja klubov! In konstatiram nadalje, da so tako sklenili sami zavedni, v to poklicani volilci.

A jaz vprašam gospode, ki so sklenili resolucijo v Buzetu, od kje je njim došla avtorizacija za obsojanje političnega in parlamentarnega delovanja poslancev?!

Zavedno ljudstvo odobruje vsako prizadevanje, da bi se naša delegacija na Dunaju združila za složno delovanje brez vsakega ozira na domače strankarske in osebne spore. Torej ne kakemu Sustersiču na ljubo, ampak radi tolikih življenjskih interesov, ki jih imajo poslanci zastopati posebno tudi glede naše Istre. Nisem napisal tega kakor klerikalec — ker to nisem nikdar bil —, ampak kakor slovenski narodnjak, ki živi med narodom in mora gledati dan na dan se svojimi očmi, koliko je še krivic, ki jih mora trpeti v narodnem pogledu, in kolika je materialna beda, ki jo mora trpeti vsled raznih nadlog in nesreč.

**Tujci v Opatiji.** Od 1. januarja do 9. avgusta 1911 je obiskalo Opatijo 28.881 oseb; poleg teh še 4304 pasantov — skupno 33.185 oseb. Od 3. do 9. avgusta 1911 na novo došle 1304 osebe. Dne 9. avgusta 1911 je bilo navzočih 3286 oseb.

## Razne vesti.

**Z iglo iztaknila oko.** V Mannheimu je hotel cvetlični prodajalec Koher v svoji prodajalnici pobrati denar, ki je padel neki dami na tla. Dama pa je bila hitreje nego boletni mož in se je dvignila, ko se je Koher še le pripogajil, pri čemur mu je z iglo na klobuku iztaknila oko, ki je takoj izteklo.

## Krojačnica za civiliste in vojake

**Franjo Polanec**

v Trstu, via S. Giacomo (Corso) 6, II. n. Priporočila se slavnemu občinstvu in vojaštvu za vsakovrstna dela. Blago prve vrste, delo solidno, cene zmerno.

## Za one, ki naročajo oglase

Oglase (Inserate) treba naslovljati na Uredništvo lista, in ne na Tiskarno „Edinost“, ne na „Narodni Dom“ in ne na „Hotel Balkan“ v Trstu, ampak edino na „Inseratni oddelek“ našega lista ali na Upravo.

Uredništvo, Tiskarna, Narodni dom in Hotel Balkan nimajo z oglasi nika-kega opravila.

To naj si dobro zapomnijo oni, ki naročajo oglase v našem listu in želé, da bodo isti točno uvrščeni.

**MALI OGLASI**

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj in sicer oddelku.

**Morana** je priznana najboljša sredstvo za uničevanje sten in drugega mrčesa. Prodaja se v glavnih mirodilnicah. Zaloga Skrinjar, via Ferriera 37, I. 1381

**Prodajalna** se prodaja tekom osmih dni radi poroke, zraven magazin. Cena K 350. Naslov pove Inzeratni odd. Edinosti. 1903

**Prodajo se** tekom tega tedna radi selitve po izvanrednih cenah enobarvne ali risane, prepirane cementne plošče od K 2-20 naprej. Via Gatter 11. 1345

**Sireta** rimokat. mesečnih K 80, želi upoznati mladeniča ali udovca 30—60 let, bodisi kakaga rokodelstva ali službe. Ponudbe pod „Sireta“ na inzeratni oddelek Edinosti. 1390

**Priporočila se** mizar M. Majcen, ul. Belveder 28, vogal Torquato Tasso. Izdeluje spalne sobe in vsakovrstno pohištvo.

**Naš fotograf je Anton Jerkič, Trst,** Via delle Poste 10. — GORICA, gosposka ulica 7. Izdelki odlikovani na vseh razstavah. — Le zaupno k niemu. 315

**Hišica,** malo zemljišče se išče. S. Maria Magdalena, Škedenj, Rocol. — Rudolf Može, Campo S. Giacomo 3, II, 20. 1396

**CENIKE JEDIL IN PIJAČ**

za gostilne, restavracije in hotele v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku je založila v raznih oblikah in po zmerni ceni

tiskarna „Edinost“ v Trstu  
ulica Giorgio Galatti 20.

**Manufakturna trgovina**  
— filialka —  
**Enrico de Franceschi**  
ul. delle Poste 10, vogal Valdirivo.  
VELIK IZBOR  
volnenega in bombažnega blaga, perila, araje in drobnarij, kakor tudi izgotovljenega perila za moške in ženske. Cene zmerno.

## Kron 6200!!

**AUTOMOBILI FORD 1911**  
Največja tovarna sveta. Izdelovanje letno 40.000 voz edinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij. Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša, kar jih obstoji. — GENERALNI ZASTOPNIK

## ANTON SKERL. TRST

Piazza Goldeni 10—11, Tel. 1734  
Velika centralna garaga, ulica del Baoli 16, vogal ulica Boschetto. TELEFON 2247. STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanke).  
Automobili na posodo po zmerni ceni.  
Varnost in vzdrževanje avtomobilov, — Solidna postrežba

**TEODOR KORN**  
Trst, ul. Miramar št. 65  
Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste.  
PREJEMAJO SE VSAKOVRSNA DELA IN POPRAVE  
PO NIZKIH CENAH.  
Delo dobro in zajemeno. —  
Tel. 25-26. Poslovodja: Franjo Jenka.

## = Novo pogrebno podjetje =

Trst, Corso št. 47 (vogal Piazza Carlo Goldoni). — Telefon št. 1402.  
Zaloga oprave ulica della Tesa št. 31.

Podjetje je popolnoma preskrbljeno z vso najnovejšo elegantno opremo za vršitev pogreb-ov vseh razredov. — Vozovi z električno razsvetljavo. — Oprava mrtvaških sob, odrov itd. itd. po najnovejšem praktičnem sistemu.

**Prodaja vse mrtvaške predmete, vence, za zaročence, birmance in druge slučajne.**  
Skladišče voščenih sveč prve odlikovane voščarne gosp. J. Kopač-a v Gorici.

Zastopstva s prodajo vseh potrebnih mrtvaških predmetov:  
**J. MRZEK,** **A. JAMŠEK** in **F. BERNETIČ,** **T. VITEZ,**  
Opčina št. 170 tik sežanske ceste. pri glavni cesti pri Orehu (Noghere). Nabrežina, glavni trg pri cerkvi.

## V novi trgovini

ul. Carlo Ghega 2 (bivša mirodilnica)  
je dospela :: partija porcelanaste  
**Posode**  
po priložnostnih cenah. — Samo  
za malo dni!

## GOSTILNA N. D. O.

v Trstu, ulica Carradori št. 18  
ki jo sedaj vodi g. HENRIK KOSIČ je  
popolnoma na novo preurejena  
in po najmodernejšem slogu slikana. Točijo  
se različna pristna vina. Ob vsakem času  
se dobijo gorka in mrzla jedila.

**Doktorica :: Klara Kukovec**  
ima  
: SVOJ AMBULATORIJ :  
za ženske in otroške bolezni  
v Trstu, Piazza della Borsa 7, II.  
Ordinuje od 3—4½ ure pop.  
:: LIFT ::

Velika zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramfonov, orkestrionov  
**pri Batjel-u**  
— GORICA —  
Stolna ulica št. 2—4.

Mehanična delavnica. — Prodaja na obroke. — Cenik franko. — Zaloga in zastopstvo lahkih švicarskih motorjev „Motosacoche“ na navadnem kolesu. — Kupuje se stara dvokolesa, šiv. stroje, gramofone itd.

## Otvoritev nove trgovine

v Trstu, ulica Nuova 41  
**AMELIA MARTINICO**

— BOGAT IZBOR —  
izgotovljenih oblek za ženske in punčke, ženske vestalije, bluze in izbrano perilo. Vsprejemajo se naročila po meri. Najzmernejše cene. Najzmernejše cene.

**ALEKS. FRANC MAYER - TRST**  
**žgalnica kave**  
TELEFON 1743.  
Najboljši vir za dobivanje pešene kave.

**Antonio Dobner**  
— urar in zlatar —  
sodni izvedenec  
se je preselil v ul. DELLE POSTE 3 vogal Torre bianca (TOBARKARNA)  
Sprejema vsakovrstne poprave PO ZMERNIH CENAH Z JAMSTVOM.

## Zobotehniški :: ateljé

**Josip König**  
koncesionovani zobni tehnik, diplomovan  
dentist na dentistični akademiji v Parizu.  
Trst, ul. Farneto 36, II. n.

## Dobro jutro! Kam pa kam?

„Grem kupit par čevljev.“ — „Ako hočete biti dobro postrežen, Vam svetujem, da greste v ulico Riborgo št. 31“  
(Al buon Operaio)

tam dobite vsakovrstno obuvanje od najfinejših do najnavadnejše vrste po nizki ceni. SVOJI K SVOJIM! — Priporočila se lastnik  
M. IVANČIČ.